

Universitätsbibliothek Wuppertal

Lukianu Hapanta

Lucianus <Samosatensis>

Basileæ, [1619]

Menippi et Chironis

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1433)

GILBERTI COGNATI
ANNOTATIONES.

a VBI'NAM formosi sunt.] *Forma bonum fragile est, & fugacissimum: nam cito pede labitur, & velut rosa arescens perit.* b Hyacinthi.] *Hyacinthi fabula est in Dialogo Metamorph. & Apollinis.*

IOANNIS SAMBUCI
ANNOTATIONES.

Irridet formosos: quorum eximia pulchritudo ac species post mortem nulla est.

Forma nihil prodest, folijs leuiorq; caducis:
Perdidit hæc multos, millève damna dedit.
Hanc etiam propter ceciderunt mœnia Troiæ:
Ob formam vt placeant desine velle tuam.

VBINAM formosi.] *ἐρώτησις ἀπὸ τῶν καλῶν: ἢ ἀξιώσις. Quintu isthuc.] ἀποστέξις. Illic &.] ἐπέξις. Atqui hæc sunt.] *Irriso.**

Forma bonum fragile est: quantumq; accedit ad annos, fit minor, & spacio carpitur ipsa suo.

Et huius scilicet.] *Ὀβιεστίν. Cæterum.] ὁμοίωσις. Proinde illud demiror.] ἰαύμασις πολεμική. Haud mihi vacat.] *Πραξίσιον concludit.**

ΜΕΝΙΠΠΟΥ ΚΑΙ ΜΕΝΙΠΠΙ ΕΤ
Chironis.

Erasmo Roterodamo interprete.

MENIPPVS.

Hκουσα, ὦ Χείρων, ὡς
θιός ὄν, ἐπιθυμίασα-
ας ἀφθανέψ. Χέ. ἀ-
λήθῃ ταύτ' ἤκουσας, ὦ Μενίπ-
RON. *Vera nimirum sunt ista que audiuisti Menippe:*

Equidem inaudiui
Chiron, te, deus
quum esses, tamen
optasse mortem. CHI-
RON.

πρὸς τὴν τέθνηκα, ὡς ὄρας, ἀθά=
 ναός εἰμι διωάμενος. Μέν.
 τίς δὲ σὲ ἔρωσ τοῦ θανάτου
 ἔσχες, ἀνθρώπου τις ποιοῖς
 κήματα; Χέρ. ἰρῶ πρὸς
 σὲ οὐκ ἀσάβητον ὄντα. οὐκ ἔγω
 ἔτι ἠδὲ ἀρπαύειν τίς ἀθα=
 νατίας. Μέν. οὐχ ἠδὲ ἔγω,
 ζῶντα ὄραρον τὸ φῶς; Χέρ.
 οὐκ, ὦ Μένιππε. τὸ γὰρ ἠδὲ
 ἔγωγε ποικίλον τι, καὶ οὐχ
 ἀπλοῦν ἠγοῦμαι εἶναι ἐγὼ δὲ
 ζῶν ἀεὶ, καὶ ἀρπαύειν τῶν
 ὁμοίων, ἡλίου, φωτὸς, τροφῆς
 αἰ ὄρα δὲ αἰ αὐτὰ, καὶ τὰ
 γιγνόμενα ἅπαντα, ἐξ ἧς ἔ=
 κασον, ὡσπερ ἀκοινοῦντα,
 εἰς ἄλλο βατέρω. ἐντελέθει
 γοῦν αὐτῶν. εἰ γὰρ ἔγω αὐτῶ
 ἀεὶ, ἀπὸ καὶ ἐν τῷ μετασχῆν
 ὄλωσ, τὸ τετυπὸν ἔγω. Μέν.
 εἰ δὲ τις, ὦ Χέρων, τὰ ἐν
 Ἄδου δὲ πῶς φέρας, ἀφ'
 οὗ περιόμενος αὐτὰ ἦκας;

Χέρ.

atque alijs alia per vices succederent: ^b satietas videlicet
 eorum me cepit. Neque enim in eo voluptas est sita si per=
 petuo fruaris ijsdem, sed omnino in permutando posita est,
 MENIPPVS. Probè loqueris, Chiron: caterùm hæc
 quæ apud inferos agitur vita, quinam tibi procedit,
 posteaquam ad hanc tanquam ad potiorem te contulisti?

CHIR.

pe: planeq; mortuus sum, si=
 cuti vides, quum mihi licues=
 rit immortalẽ esse. MEN.
 At quæ nam te mortis cupi=
 do tenebat, rei videlicet quæ
 vulgus hominum horreat:

CHIR. Dicam apud te, via=
 rum neutiquam stulium at=
 que imperium. Iam mihi
 desierat esse iucundum, im=
 mortalitate frui. MEN.

Quid? an iniucundum erat
 te viuere, lucemque tueri?

CHIR. Erat inquam, Me=
 nippe. nam quod iucundum
 vocant, id ego neutiquam
 simplex, sed varium quid=
 dam esse arbitror. Verùm
 quum ego semper viuerem,
 atque ijsdem perpetuò rebus
 vterer, sole, luce, cibo, tum
 horæ eadem recurrerent, re=
 liqua item omnia quæcunque
 contingunt in vita recipro=
 co quodam orbe redirent,

Χά. οὐκ ἀνδρῶς, ὃ Μενίππε,
ἢ γὰρ ἰσοτιμία, πάντων διμοι-
τικόν, καὶ τὸ πρᾶγμα ὄντων
ἔχδ τὸ διάφορον, ἐν φωτὶ ἄσ-
ται, ἢ ἐν σκότῳ. ἄλλως τι οὐ-
δέ διψῆν, ὡσπερ ἄνω, οὐτε
πανῆρ δᾶ, ἀπὸ ἀντιθέας
τούτων ἀπάντων ἰσμίρ.

Μέ. ὄρα, ὃ Χείρων, μὴ πει-
πίπης σκαυτῶ, καί τις τὸ αὐτό
σοι ὁ λόγος πεισῆ Χά. πῶς
τὸ ὄφθης. Μέ. ὅτι ἂ τῶν
ἐν ὧ βίῳ τὸ ὅμοιον ἂν, καὶ
ταῦτῶν ἐγγύτῳ σοι προσκο-
ρίς, καὶ ἰν ταῦθα ὅμοια ὄντα,
προσκορῆ ὁμοίως ἄν γένοιθ, ἢ
καὶ διὰ μεταβολῶν γε ζῆ-
τεῖς τινα καὶ ἰν ταῦθῳ ἐς ἀλ-
λοῦ βίον, ὅπερ οἶμαι ἀδύνα-
τον. Χά. τί οὖν ἄν πάθοι
τις, ὃ Μενίππε; Μέ. ὅπερ οἶ-
μαι, καὶ φασί, σωτήτῶν ὄντα
ἀρίσκεισθαι καὶ ἀγαπᾶν τοῖς
καρῶσι, καὶ μηδὲν αὐ-
τῶν ἀφορῆσον
οἰεσθ.

posse. CHIR. Quid igitur faciendum, Menippe? MEN.
Illud nimirum, uti sapiens quum sis, quemadmodum opinor,
vulgò prædicant, præsentibus rebus sis contentus, bonique
consulas quod ad est: neque quiequam in his esse pu-
tes, quod ferri non queat.

CHIR. Haud insuauiter,
Menippe: siquidem æquali-
tas ipsa quiddam habet ad-
modum populare. Nihil au-
tem interest, virum in luce
quis agat, an in tenebris:
prater eam neque sciendum est
nobis, quemadmodum apud
superos, neque esuriendum,
sed eiusmodi rerum omnium
egentia vacamus. MEN.
Vide Chiron ne temet ipse
inuoluas, ne de eodem tibi re-
cidat oratio. CHIR.

Quamobrem isthuc ais?
MEN. Nempe si illud tibi
fastidio fuit, quod in vita
semper vsdem similibusque re-
bus utendum erat: quum hic
iisdem similia sint omnia,
eundem admodum parient
fastidium, ac de integro tibi
querenda erit vitæ commu-
tatio, atque hinc quòpiam a-
liam in vitam demigradum:
id quod arbitror fieri non

GILBERTI COGNATI
ANNOTATIONES.

• ARGUMENTVM.

HVius Menippi & Chironis facetissimi Dialogi argumentum & Chiron interrogatus à Menippo, quamobrem, cum ei immortalis esse liceret, mori maluerit, respondet, perpetuum rerum tenorem & similia omnia suo tempore vicissim recurrentia vitæ satietatem sibi peperisse. Eadem sunt omnia semper, inquit, Lucret. lib. 3. Altera pars Dialogi est præsentibus esse acquiescendum, iuxta illud *ἡ παρὰ δὲ πρῶτον* siue *δὲ ἡ* *ἰδέσθαι*: id est, Quod adest, æqui bonique facere oportet, quo utitur Plato in Gorgia. Ne nos alienarum rerum cupiditate maceremus, inquit Erasmus noster, sed quæcunque contingit, fors eam velut optimam amplectamur. Magna enim felicitatis pars est, ut sua cuique fortuna placeat.

a **CHIRON.**] Chiron Centaurus, Saturni & Phylliræ filius, dimidia sui parte equus, reliqua homo. Fabulantur enim poëta, Saturnum, cum Phylliræ Oceani filiam adamarit, eiusque frueretur concubitu, Opis uxoris interuentu iuratum, subito in equum se conuertisse: Phylliræ autem ex eo gravidam effectam, foetum peperisse, cuius anterior pars hominem, posterior equum referret, eumque Chironem nominasse, quò ubi primùm adoleuit, in sylvas sese contulit, ibique herbarum vires edoctus, in præstantissimum medicum euasit. Senex tandem effectus, (senem enim Theocritus in *Thalysia* dixit) atque vita longioris petens, à superis impetravit, ut immortalitatem, (viroque enim parente immortalis natus erat) sibi morte liceret commutare.

b **Satietas.**] Aristoteles 2. Rhetoricarum præceptionum lib. scribit, quod semper idem status perpetuè habitus, parit satietatem: varietas: inquit & vicissitudinem iucundam esse. Fit enim, inquit iuxta naturam transmutatio. Unde illud dictum est, vicissitudo rerum omnium iucunda. Id quod reperit lib. Moralium Eudem. 7. Euripide.

Euripides in *Oreste*, μεταβολὴ πάντων γλυκὴ : id est, *Mutatio iucunda rerum est omnium.* Eodem allusit *Virg.* in *Palæmone* :

Alternis dicetis, amant alterna *Camænzæ.*

Mimus : Nil iucundum, nisi quod commendat *varietas.* Item: *Bonarum* verum consuetudo pessima est. Ea rerum natura, inquit *Erasmus* nosse, eiusmodi sensus humani fastidium, ut nihil esse possit tam suave, quod non abeat in *nauseam*, si paulò diutius vitare : nihil tam egregium, quod idem diu placere possit. *Iuvenalis* :

—voluptates commendat rarior usus.

Terent. in *Eunuch*o :

Tædet harum quotidianarum formarum.

In *Phormione* :

At enim tædet audire eam millies.

Cic. ad *Atticum* lib. 2 : Prorsus vitæ tædet, ita sunt omnia omnium miseriarum plenissima. *Varietas*, inquit *Erasmus*, tantam in omni re vim habet, ut commendatione novitatis interdum et pessima pro optimis placeant. c. Arbitror fieri non posse.] *Sibylla* apud *Maronem*, ad inferos viam *Aeneæ* non negat quidem, sed deserret à difficultate ridus, quam componit cum descensus facilitate : obliquè notans temerarium *Perithoi* et *Thesæi* conatum, qui ab inferis redire non valuerunt. Nam ab inferis reditus via, ut angusta, ita infrequens est, et rarum videt viatorem, ut quoque nosse *Lucianus* in *Diogenis* et *Alexandri* dialogo scripsit : neque enim fas est reverri quenquam, qui semel paludem transmisserit, &c. d. Præsentibus rebus sis contentus.] *Menippus* hic nos cum *Chirone* admonet, ut quemcunque statum fors dederit, in eo latè tranquilleque vivamus. iuxta illud : ἐπι τοῖς παρῶσι τοῖς βίον ἀγ-

ωρεῖς, Quæ præstò sint, in hisce vitam nectino.

IOANNIS SAMBUCI
ANNOTATIONES.

Exosus Chiron præsentis munera vitæ,
Terras exoptat posse videre domos.
Esse isthic etiam fastidia multa docetur:
Vtere præsentibus non meliora sciens.

EQVIDEM inaudui.] ἀφ' ἧνος ψαλά. Vera ista.]
Asseratio. Atquæ nam te.] Investigatio cause. Di-
ca in apud te] πειρασίς. iam mihi desierat.] διήνοσις.
Quid? an iniucundum.] Interpellatio. Erat inquam.]
Ratio primæ sententiæ. Verum cum ego.] Continuat nar-
rationem commemorando ea quæ fastidium satietatemq; viuen-
di adferre solent. Neque enim in eo.] Ratio ex loco commu-
n. Cæterum hæc.] Secunda interrogatio. Haud insua-
uiter.] Respon. & ratio. Siquidem æqualitas.] Occu-
pation. Vide Chiron.] Hortatio. Nempe.] Ratio à mi-
nori. At de integro.] consilium eius quod fieri non potest.
Quid igitur.] Veris aliud consilium. Præsentibus sis con-
tentus.] γράμμι πρὸς τρεπτική.

ΜΕΝΙΠΠΟΥ ΚΑΙ ΦΙΛ ΜΕΝΙΠΠΟΥ, ΣΕΥ
λαοιδε, ἢ Νεκρομαντία. Necromantia.

Thoma Moro interprete.

ARGVMENTVM.

VIDETUR hoc Dialogo Lucianus illud maximè com-
mendatum voluisse, quod in fine Menippus ait à Ti-
resia in autem sibi dictum fuisse, priuatorum videlicet
hominum vitam optimam atq; turissimam esse: quod
idem Græci noto illo proverbio dicunt, τὰ λαθε βιω-
σται. Nam diuitias, potentiam, gloriam, & cætera quæ
mundus appetit, vanâ omnia & incerta esse: præcipuè
autem diuitum atque magnorum hominum ut vitam
ipsam periculosam, & pompis solennibus, item tragi-
cis quoque fabulis similem esse, ita miseros plerunq;
forti exitus, quod eo decreto videtur intelligere vel-
gg le,